

POWSTANIE STYCZNIOWE

**Pakiet edukacyjny
Muzeum Historii Polski**

Sprawdzenie umiejętności i wiadomości.

SAMODZIELNA PRACA PISEMNA (45 MINUT)

Zadanie 1

Zaznacz po prawej stronie zdania PRAWDA (P) lub FAŁSZ (F)

W gronie „czerwonych” byli między innymi Leopold Kronenberg, Stefan Bobrowski i Jarosław Dąbrowski.	P/F
Obóz „czerwonych” był bardziej radykalny w swoich działaniach niż obóz „białych”.	P/F
Działania „czerwonych” miały polegać na współpracy z Aleksandrem Wielopolskim.	P/F
Program „czerwonych” zakładał odzyskanie niepodległości Polski i stworzenie państwa w granicach sprzed pierwszego rozbioru.	P/F

Zadanie 2

Przeczytaj tekst źródłowy i odpowiedz na pytania.

Dwory Rosji i Prus, zważywszy, iż wypadki, które zaszły w Królestwie Polskim, naruszają poważnie własność publiczną i prywatną i mogą zaszkodzić interesom porządku w prowincjach sąsiednich pruskich, umawiają się: że na żądanie dowódcy armii rosyjskiej w Królestwie Polskim albo na takżeż żądanie p. generała piechoty Werdera, naczelnego dowódcy 1, 2 i 6 korpusu armii pruskiej, bądź też na żądanie władz pogranicznych obydwóch krajów, dowódcy oddziałów rosyjskich i pruskich będą upoważnieni okazywać sobie wzajemną pomoc, a w razie potrzeby przechodzić granicę dla ścigania buntowników, którzy przejdą z jednego kraju do drugiego.

Artykuł sekretny

Dwory Rosji i Prus zobowiązują się komunikować sobie wzajemnie za pośrednictwem swoich organów wojskowych i cywilnych wszystkie wskazówki co do ruchów podziemnych, odnoszących się bądź do Królestwa Polskiego, bądź do Wielkiego Księstwa Poznańskiego.

1. Co jest głównym obszarem współpracy stron porozumienia?

.....

.....

2. W jakim celu strony zawierają w porozumieniu *Artykuł sekretny*?

.....

.....

Zadanie 3

Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.

[...] 4 sierpnia [1864 r.] – a był to czwartek, dzień pogodny, ciepły, tak bardzo słoneczny, iż zdawało się, mógłby rozniecić nadzieje nawet w sercach samotnych więźniów – około godz. 10 z rana, Marian Dubiecki był wyprowadzony na chwilową przechadzkę. Przechodząc około jakiegoś drewnianego przepierzenia w korytarzach więziennych, posłyszał głos donośny: „Czego się przechadzasz? Wróć do swej celi, pięciu kapucynów przybyło, zapewne jeden dla Ciebie”. Głos to był Jarosława Dąbrowskiego, który od roku przebywając w więzieniu cytadeli, wybornie obeznał się ze wszystkimi sposobami komunikowania się z więźniami i nieustannie przekraczał przepisy więzienne. Ostrzeżenie rzucone przez osobę, której się nawet nie widziało, nie pozostawało bez zwrócenia uwagi. Więzień wrócił do swej celi i wnet „zatelegrafował” do Traugutta... Odpowiedź brzmiała: „Mam księdza”. Kiedy po paru godzinach z nr 19 do 20 znowu zakofatano, odpowiedź po dłuższej chwili nadeszła: „Modłę się”.

[...] Straż tylko, żandarmi, odemknąwszy zupełnie okienko znajdujące się we drzwiach celi, wciąż się wpatrywali w więźnia, jak gdyby chcieli zbadać, co się dzieje w jego zbolątej duszy...

Powoli upływały godziny dnia, a jeszcze wolniej biegły godziny nocy; jutrzeńka, zwiastun dnia strasznego, owego 5 sierpnia, weszła do celi więźnia i zastała go w tejże pozycji, w jakiej zostawiło go zachodzące słońce. Ciszy spoza muru nic nie przerywało. Aż wreszcie, około godziny ósmej z rana, szybko wydzwoniło pukanie jeden wyraz... wyraz ostatni: „do widzenia”.

Po chwili rozległ się szczeł broni i przyspieszone ciężkie kroki wielu dały się słyszeć u drzwi celki oznaczonej nr 19. Tłum zbrojny szybko przeszedł i echo przejścia wprędce umilkło w głębi budynku... Traugutt to szedł na śmierć [...]

M. Dubiecki „Romuald Traugutt i jego dyktatura”. Wydawnictwo materiałów do historii powstania 1863-1864, Lwów 1892, tom IV, 2, s. 155-156

1. W jakim okresie Powstania Styczniowego mają miejsce opisywane wydarzenia?

.....

2. Co oznaczało przybycie księdza do skazańca w celi więziennej?

.....

3. Opisz rolę w Powstaniu Styczniowym dwóch wybranych postaci, o których mowa w tekście.

.....

.....

.....

Zadanie 4

Przeanalizuj grafikę i odpowiedz na pytania.

Czytanie Złotej Hramoty w 1863 r. na Ukrainie,
fotografia czarno-biała obrazu Jana Pomiana Kuszyńskiego z 1872 roku
wykonana na 10-lecie uwłaszczenia chłopów przez powstańczy Rząd Narodowy

1. Jakie znaczenie dla działań powstańczych miało uwłaszczenie chłopów?

.....

.....

.....

.....

.....

2. Jaki stosunek do uwłaszczenia chłopów miało polskie ziemiaństwo?

.....

.....

.....

.....

.....

